

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำทับศัพท์
  - 1.1 ความหมายของการทับศัพท์
  - 1.2 สาเหตุของการใช้คำทับศัพท์
  - 1.3 หลักเกณฑ์การเขียนคำทับศัพท์
  - 1.4 วิธีการใช้คำทับศัพท์
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์
  - 2.1 ประเภทของหนังสือพิมพ์
  - 2.2 ชนิดของข่าวในหนังสือพิมพ์
  - 2.3 บทบาทและหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในด้านการศึกษา
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาหนังสือพิมพ์
  - 3.1 ความหมายของภาษาหนังสือพิมพ์
  - 3.2 วิวัฒนาการของภาษาที่ใช้เสนอข่าวในหนังสือพิมพ์
  - 3.3 ลักษณะภาษาหนังสือพิมพ์
  - 3.4 สาเหตุของความบกพร่องในการใช้ภาษาหนังสือพิมพ์
  - 3.5 ผลกระทบของภาษาที่ใช้ในหนังสือพิมพ์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำทับศัพท์
  - 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาหนังสือพิมพ์
  - 4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์กับการศึกษา

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคำทับศัพท์

1.1 ความหมายของคำทับศัพท์

มีผู้ให้คำจำกัดความคำทับศัพท์ไว้ต่างกัน ดังนี้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 (2535 : 349) ได้ให้ความหมายว่า ทับศัพท์ ว. ที่รับเอาคำของภาษาหนึ่งมาใช้อีกภาษาหนึ่ง โดยวิธีถ่ายเสียงและถอดอักษร เช่น เขียนทับศัพท์ แปลศัพท์

สมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา (ม.ป.ป. : 20) กล่าวไว้ว่า การทับศัพท์ คือ การนำคำภาษานั้นมาเทียบเสียงถอดเป็นอักษรไทย ได้แก่ คำภาษาตะวันตก หรือที่เรียกเป็นภาษาปากว่า ภาษาฝรั่ง

ดิเรกชัย มหัทธนะสิน (2516 : 106) ได้ให้คำจำกัดความว่า การทับศัพท์ (Phonetic Substitution) หมายถึง การรับเอาคำภาษาอังกฤษมาใช้โดยตรง ไม่มีการแปลงเสียงหรือรูปคำ

วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์ (2526 : 130) ได้แสดงความเห็นว่า การทับศัพท์ หมายถึง การนำคำภาษาหนึ่งเข้าไปใช้ในอีกภาษาหนึ่งโดยตรง เช่น ฟรี เครดิต เทนนิส เป็นต้น การยืมลักษณะนี้มีลักษณะเด่นคือ พยายามรักษาเสียงไว้ให้เหมือนภาษาเดิมที่ยืมมา แต่จะรักษาไว้ได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความคล้อยคลึงของระบบเสียงของภาษาที่ให้ยืมและภาษาที่ถูกยืม

นิตยา นิราศพร (2530 : 37) ได้แสดงความคิดเห็นว่า คำทับศัพท์ คือ การที่นำคำศัพท์ภาษาอังกฤษมาใช้โดยตรงในภาษาไทย ลักษณะของการทับศัพท์มีข้อจำกัดในเรื่องความแตกต่างของระบบเสียงของภาษาผู้ให้ยืมและภาษาผู้ยืม ถ้าภาษาทั้งสองมีระบบเสียงต่างกัน ก็จะต้องมีการปรับเสียงให้เข้ากับระบบเสียงของภาษาผู้ยืม ซึ่งเป็นการปรับตามกระบวนการทางธรรมชาติ

สุจิตรา กลิ่นเกษร (อ้างใน เกื้อกมล พฤษภประมูล, 2532 : 2) ได้อธิบายว่า การทับศัพท์ คือ การถ่ายเสียงศัพท์ในภาษาเดิมออกมาให้เป็นภาษาไทย คณะกรรมการบัญญัติศัพท์จะใช้วิธีนี้ต่อเมื่อไม่สามารถใช้วิธีการคิดคำขึ้นใหม่ได้ หรือในกรณีให้เห็นศัพท์นั้นเป็นศัพท์เทคนิคที่ใช้เฉพาะในวิชาการนั้น ๆ และได้ใช้ทับศัพท์มาจนเป็นที่เข้าใจในหมู่ผู้ใช้อุปกรณ์แล้ว

บรรจบ พันธุเมธา (อ้างในทองสุก เกตุโรจน์, 2535 : 15) ได้ให้ความหมายว่า การทับศัพท์ หมายถึง การออกเสียงคำที่ยืมมาตรงตามคำในภาษาเดิมหรือคล้ายคำเดิมมากที่สุด อาจมีผิดเพี้ยนไปบ้างในเรื่องเสียงสูงต่ำ

เอกฉัท จารุเมธีชน (2537 : 231) ได้ให้นิยามว่า คำทับศัพท์คือ คำภาษาอังกฤษบางคำที่เรารับมาใช้และหากำไทยมาใช้แทนไม่ได้ จึงต้องนำคำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้โดยตรง และเขียนตามภาษาอังกฤษด้วยอักษรไทย

ลัดดา ปานุทัย (2540 : 95) ได้กล่าวว่า การทับศัพท์เป็นการยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้ โดยถ่ายทอดเสียงภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทยให้ใกล้เคียงกับภาษาเดิมและเป็นไปได้ตามการออกเสียงภาษาไทย

จากความหมายของการทับศัพท์ดังกล่าว สรุปได้ว่า คำทับศัพท์คือ การยืมคำภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ในภาษาของตน เพราะไม่สามารถหาคำอื่นมาใช้แทน หรือสื่อความหมายได้ดีเท่ากับภาษาของตน โดยการออกเสียงของคำที่ยืมมาให้ตรงหรือใกล้เคียงกับภาษาเดิมมากที่สุด และเขียนตามการออกเสียงด้วยตัวอักษรไทย

1.2 สาเหตุของการใช้คำทับศัพท์

การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษได้เข้ามาอยู่ในภาษาไทยอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน นั้นเกิดจากปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ตามที่ กมล การกุศล (2529 : 58) กล่าวว่า สาเหตุของการยืมภาษาต่างประเทศเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทางการค้า หรือทางใด ๆ ย่อมมีการยืมถ้อยคำของแต่ละฝ่ายไปใช้
2. การติดต่อสัมพันธ์ส่วนบุคคล เช่น การคบหาสมาคมของชนต่างภาษา การสมรสกับคนต่างชาติ เป็นต้น
3. ศาสนา
4. การศึกษา ทั้งการศึกษาภาษาและวรรณคดีต่างประเทศ การศึกษาวิชาการในต่างประเทศ และการศึกษาในประเทศโดยใช้ตำราต่างประเทศ
5. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ทำให้มีการสร้างคำขึ้นใช้เรียกสิ่งเหล่านั้น ถ้าไม่ได้สร้างคำขึ้นใช้ในภาษาของตน ก็ต้องทับศัพท์มาใช้

นอกจากนี้ ประสิทธิ์ กาพย์กลอน และนิพนธ์ อินสิน (2537 : 168) ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการรับคำภาษาต่างประเทศมาใช้ สรุปได้ว่า

1. การรับคำเหล่านี้เป็นการรับเข้ามาพร้อมกับวัฒนธรรม
2. ถ้อยคำเหล่านี้เมื่อมาอยู่ในภาษาไทยจะถูกเปลี่ยนแปลงลักษณะบางประการให้สอดคล้องกับลักษณะของภาษาไทย ไม่ใช่คำภาษาอังกฤษอีกต่อไป แต่เป็นคำไทยซึ่งมีต้นเค้าเดิมมาจากภาษาอังกฤษ เช่น ฟุตบอล พูคว่า ฟุค-บอน

1.3 หลักเกณฑ์การเขียนคำทับศัพท์

ราชบัณฑิตยสถาน (2535 ข. : 3-11) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการทับศัพท์ภาษาอังกฤษไว้ดังนี้

1. สระ ให้ถอดตามการออกเสียงในพจนานุกรมภาษาอังกฤษ โดยเทียบเสียงสระภาษาไทยตามตารางเทียบเสียงสระภาษาอังกฤษ
2. พยัญชนะ ให้ถอดพยัญชนะภาษาไทยตามหลักเกณฑ์ในตารางเทียบพยัญชนะภาษาอังกฤษ
  3. การใช้เครื่องหมายทัณฑฆาต
    - 3.1 พยัญชนะที่ไม่ออกเสียงในภาษาไทย ให้ใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับไว้ เช่น horn = ฮอร์น Windsor = วินด์เซอร์ เป็นต้น
    - 3.2 คำหรือพยางค์ที่ตัวสะกดมีพยัญชนะตามมาหลายตัว ให้ใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตไว้บนพยัญชนะที่ไม่ออกเสียงตัวสุดท้ายแต่เพียงแห่งเดียว เช่น Okhotsk = โอค็อตสค์ Barents = แแบเร็นตส์ เป็นต้น
    - 3.3 คำหรือพยางค์ที่มีพยัญชนะไม่ออกเสียงอยู่หน้าตัวสะกดที่ยังมีพยัญชนะตามหลังมาอีก ให้ตัดพยัญชนะที่อยู่หน้าตัวสะกดออก และใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับไว้บนพยัญชนะตัวสุดท้าย เช่น world = เวิลด์ quartz = ควอตซ์ เป็นต้น
  4. การใช้ไม้ไต่คู้ ควรใช้กรณีดังต่อไปนี้
    - 4.1 เพื่อให้เห็นความแตกต่างจากคำไทย เช่น log = ล็อก เป็นต้น

4.2 เพื่อช่วยให้ผู้อ่านแยกพยางค์ได้ถูกต้อง เช่น Okhotsk = โอค็อตสค์ เป็นต้น

5. การใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ การเขียนคำทับศัพท์ ไม่ต้องใส่เครื่องหมายวรรณยุกต์ ยกเว้นในกรณีที่คำนั้นมีเสียงซ้ำกับคำไทยจนทำให้เกิดความสับสน อาจใส่เครื่องหมายวรรณยุกต์ได้ เช่น coke = โค้ก coma = โคม่า เป็นต้น

6. พยัญชนะซ้อน (double letter) คำที่มีพยัญชนะซ้อนเป็นตัวสะกด ถ้าเป็นศัพท์ทั่วไป ให้ตัดออกตัวหนึ่ง เช่น football = ฟุตบอล เป็นต้น แต่ถ้าเป็นศัพท์ทางวิชาการหรือวิสามานยนามให้เก็บไว้ทั้งสองตัว โดยใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตไว้ที่ตัวท้าย เช่น cell = เซลล์ James Watt = เจมส์ วัตต์ เป็นต้น ถ้าพยัญชนะซ้อนอยู่กลางศัพท์ให้ถือว่าพยัญชนะซ้อนตัวแรกเป็นตัวสะกดของพยางค์หน้า และพยัญชนะซ้อนตัวหลังเป็นพยัญชนะต้นของพยางค์ต่อไป ฉะนั้น การใช้พยัญชนะตัวสะกดและพยัญชนะต้นจะต่างกันตามหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบพยัญชนะ เช่น pattern = แพตเทิร์น broccoli = บรอกโคลี เป็นต้น

7. คำที่มีตัวสะกดของพยางค์หน้าออกเสียงเป็นพยัญชนะต้นของพยางค์ตัวต่อไป ให้ถือหลักเกณฑ์ดังนี้

7.1 ถ้าสระของพยางค์หน้าเป็นเสียงสระอะ ซึ่งเมื่อทับศัพท์ต้องใช้รูปไม้หันอากาศ ให้ซ้อนพยัญชนะตัวสะกดของพยางค์หน้าเข้าอีกตัวหนึ่ง เพื่อเป็นพยัญชนะต้นของพยางค์ต่อไป เช่น double = ดับเบิล couple = คัปปเบิล เป็นต้น

7.2 ถ้าสระของพยางค์หน้าเป็นสระอื่นที่ไม่ใช่สระอะ ให้ทับศัพท์ตามรูปพยัญชนะภาษาอังกฤษโดยไม่ต้องซ้อนพยัญชนะ เช่น general = เจเนอรัล California = แคลิฟอร์เนีย เป็นต้น

7.3 ถ้าเป็นคำที่เกิดจากการเติมปัจจัย เช่น -er -ing -ic -y และการทับศัพท์ตามรูปพยัญชนะภาษาอังกฤษดังข้อ 7.2 อาจทำให้ออกเสียงผิดไปจากภาษาเดิม ให้ซ้อนพยัญชนะตัวสะกดของพยางค์ต้นอีกตัวหนึ่ง เพื่อให้เห็นเค้าเดิม เช่น sweater = สเวตเตอร์ booking = บุกกิง เป็นต้น

8. คำประสมที่มีเครื่องหมายยัติภังค์ (hyphen) ให้ทับศัพท์โดยการเขียนติดต่อกันไป เช่น cross-stitch = ครอสสติช เป็นต้น ยกเว้นในกรณีที่ เป็นศัพท์วิชาการหรือวิสามานยนาม เช่น cobalt-60 = โคบอลต์-60 McGraw - Hill = แมกกรอว์ - ฮิลล์ เป็นต้น

9. คำประสมในภาษาอังกฤษเขียนแยกกัน เมื่อทับศัพท์ให้เขียนติดกันไปไม่ต้องแยกคำตามภาษาเดิม เช่น night club = ไนท์คลับ calcium carbonate = แคลเซียมคาร์บอเนต เป็นต้น

10. คำคุณศัพท์ที่มาจากคำนาม มีปัญหาว่าจะทับศัพท์ในรูปคำนามหรือคำคุณศัพท์ ให้ถือหลักเกณฑ์ดังนี้

10.1 ถ้าคำคุณศัพท์มีความหมายเหมือนคำนาม หรือหมายความว่า “เป็นเรื่องของ” คำนามนั้นให้ทับศัพท์ในรูปคำนาม เช่น focal length = ความยาวโฟกัส electronic charge = ประจุอิเล็กตรอน เป็นต้น

10.2 ถ้าคำคุณศัพท์มีความหมายว่า “เกี่ยวข้องกับ” หรือ “เกี่ยวเนื่องจาก” คำนามนั้นให้ทับศัพท์ในรูปคำนามโดยใช้คำประกอบเชิง แบบ ฯลฯ แล้วแต่ความหมาย เช่น atomic absorption = การดูดกลืนโดยอะตอม electronic power conversion = การแปรผันกำลังเชิงอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

10.3 ในกรณีที่มีการทับศัพท์ตามข้อ 10.1 และ 10.2 ทำให้เกิดความหมายกำกวมหรือคลาดเคลื่อนให้ทับศัพท์ในรูปคำคุณศัพท์ เช่น sulphuric acid = กรดซัลฟิวริก metric system = ระบบเมตริก เป็นต้น

11. คำคุณศัพท์ที่มาจากชื่อบุคคล ให้ทับศัพท์ตามชื่อบุคคลนั้น ๆ โดยใช้คำประกอบของ แบบ ระบบ ฯลฯ แล้วแต่ความหมาย เช่น Eulerian function = ฟังก์ชันแบบออยเลอร์ Euclidean geometry = เรขาคณิตระบบยูคลิด เป็นต้น ยกเว้นในกรณีที่คำคุณศัพท์ที่มาจากชื่อบุคคลเป็นชื่อเฉพาะที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไปในแต่ละวงการ ซึ่งอาจสังเกตได้จากการที่ภาษาอังกฤษไม่ได้ใช้ตัวอักษรใหญ่ขึ้นต้น ให้ทับศัพท์ในรูปคุณศัพท์ เช่น abelian group = กลุ่มอาบีเลียน เป็นต้น

12. คำคุณศัพท์เกี่ยวกับชนชาติต่าง ๆ ให้ทับศัพท์ในรูปคำนามที่เป็นชื่อประเทศ เช่น Swedish people = คนสวีเดน Hungarian dance = ระบำฮังการี ยกเว้นชื่อที่เคยใช้มานานแล้ว ได้แก่ สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ใช้ว่า อังกฤษ เช่น คนอังกฤษ สหรัฐอเมริกา ใช้ว่า อเมริกัน เช่น รถอเมริกัน เป็นต้น

13. การวางตำแหน่งคุณศัพท์ในคำทับศัพท์ ให้ถือหลักเกณฑ์ดังนี้

13.1 คำคุณศัพท์ที่ประกอบคำนามเป็นภาษาไทย หรือคำทับศัพท์ แต่ได้ใช้ในภาษาไทยจนถือเป็นคำไทยแล้ว ให้วางคุณศัพท์ไว้หลังคำนาม เช่น cosmic ray = รังสีคอสมิก grosston = ดันกรอส เป็นต้น

13.2 ถ้าทั้งคำคุณศัพท์และคำนาม เป็นคำทับศัพท์ที่ยังไม่ถือเป็นคำไทยให้ทับศัพท์ตรงตามศัพท์เดิม เช่น Artic Circle = อาร์กติกเซอร์เคิล adrenal cortex = อะดรีนัล คอร์เท็กซ์ เป็นต้น

13.3 ถ้าต้องการเน้นว่าคำนามนั้นเป็นสิ่งที่มีความหมายและคำคุณศัพท์ที่ประกอบเป็นชนิดหนึ่งของคำนาม อาจทับศัพท์โดยใช้คำประกอบ แบบ ชนิด ระบบ ฯลฯ มาแทรกไว้ระหว่างคำนามกับคำคุณศัพท์ เช่น normal matrix = เมทริกซ์แบบนอร์มัล thermosetting plastic = พลาสติกชนิดเทอร์โมเซตติง เป็นต้น

14. คำย่อให้เขียนตัวอักษรนั้นลงเป็นภาษาไทย เช่น A = เอ B = บี C = ซี เป็นต้น และให้เขียนโดยไม่ต้องใส่จุดและไม่เว้นช่องไฟ เช่น BBC = บีบีซี DDT = ดีดีที เป็นต้น

15. คำทับศัพท์ที่ผูกขึ้นจากตัวย่อ ซึ่งอ่านออกเสียงได้เหมือนคำคำหนึ่ง มิได้ออกเสียงเรียงตัวอักษร ให้เขียนตามเสียงที่ออกและไม่ต้องใส่จุด เช่น ASEAN = อาเซียน UNESCO = ยูเนสโก เป็นต้น

16. ตัวย่อชื่อบุคคลให้เขียนโดยใส่จุดและเว้นช่องไฟระหว่างชื่อกับนามสกุล เช่น D.N. Smith = ดี.เอ็น.สมิท G.H.D.Cold = จี.เอช.ดี. โคลด์ เป็นต้น

1.4 วิธีการใช้คำทับศัพท์ในภาษาไทย

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงวิธีการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษในภาษาไทยไว้ดังนี้
ดิเรกชัย มหัทธนะสิน (2516 : 106-108) ได้อธิบายว่า การยืมคำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ในภาษาไทย มีหลายวิธี แบ่งได้ดังนี้

1. การลากเข้าความ (Popular Etymology) คือ การนำเอาภาษาอังกฤษที่แปลความไม่ได้ มาแปลงเสียงเพื่อลากเข้าความให้ได้ เช่น อยู่ในฟอร์ม (uniform) ฟุตบาท (foot path) กาแฟ (coffee) กัดฟันมัน (government) เป็นต้น

2. การตัดคำ (Chipping Words) คำบางคำต้องตัดคำให้สั้น เนื่องจากใช้นาน ๆ เกิดการกร่อนเสียง และเพื่อสะดวกรวดเร็วแต่ได้ใจความ เช่น กิโล (kilogram, kilometre) เบ็ด (double) เบอร์ (number) ดิก (dictionary) แชมป์ (champion) ไช้ (excite) เป็นต้น

3. การทับศัพท์ (Phonetic Substitution) แบ่งเป็นหมวด ๆ ดังนี้

3.1 หมวดเครื่องมือเครื่องใช้ทั่วไป เช่น ดีเซล (desel) เป็นต้น

3.2 หมวดพยาบาล เช่น ปาสเตอร์ (paster) เอกซเรย์ (x-ray) คลินิก (clinic) เป็นต้น

3.3 หมวดยา เช่น วัคซีน (vaccine) ทิงเจอร์ (tincture) เป็นต้น

3.4 หมวดน้ำมัน เช่น เบนซีน (benzene) เป็นต้น

3.5 หมวดเครื่องบิน เช่น บอลลูน (balloon) เฮลิคอปเตอร์ (helicopter) เป็นต้น

3.6 หมวดรถยนต์ เช่น เบรก (brake) แบตเตอรี่ (battery) เกียร์ (gear) เป็นต้น

3.7 หมวดเรือ เช่น ตอร์ปิโด (torpedo) เป็นต้น

3.8 หมวดยานพาหนะ เช่น บัส (bus) เป็นต้น

3.9 หมวดห้างร้าน เช่น บาร์ (bar) เป็นต้น

4. บัญญัติศัพท์ใหม่ เช่น ปฐมนิเทศ (orientation) ทักทายจร (tour) กระสวน (pattern) เป็นต้น

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ (2524 : 81-82) ได้กล่าวว่า การนำเอาคำภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทยมีวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. ดึงเสียงคำภาษาอังกฤษให้เข้ากับเสียงภาษาไทย เช่น chassis (คัสซี) joint (ยอย)

2. ใช้คำภาษาอังกฤษทับศัพท์ไปพลาง ๆ จนกว่าเราจะสร้างคำใหม่ขึ้นได้จึงเลิกใช้คำทับศัพท์นั้น เช่น hotel (โรงแรม) lottery (สลากกินแบ่ง) museum (พิพิธภัณฑ์) stamp (ดวงตราไปรษณียากร) percent (ร้อยละ) เป็นต้น

3. ใช้คำอังกฤษทับศัพท์เป็นคำไทยสามัญและใช้ได้ทั่วไป เช่น บ๊อย (boy) เค้ก (cake) กอล์ฟ (golf) ไมล์ (mile) เซ็ต (shirt) เบียร์ (beer) สวิตช์ (switch) เป็นต้น

ทองสุข เกตุโรจน์ (2535 : 95) กล่าวว่า การยืมคำภาษาอังกฤษมาใช้มี 6 ลักษณะ ดังนี้

1. ทับศัพท์ เช่น โกโก้ ไอศกรีม เครดิต ฟาร์ม फिल्म ก๊อกลง เป็นต้น

2. ทับศัพท์เสียงเปลี่ยนไป
  - 2.1 เสียงสระเปลี่ยนไป เช่น sign ออกเสียงว่า เซ็น เป็นต้น
  - 2.2 การลากเข้าความ เช่น ปะเก็น แผ่นอัดสำหรับรถยนต์ มาจาก packing เป็นต้น
  - 2.3 การตัดพยางค์ เช่น ติว (tutor) แอร์ (air-conditioner, air-hostess) เอ็น (entrance) เป็นต้น
3. ใช้คำไทยแปลคำอังกฤษ ต้องอาศัยคำบาลี สันสกฤต หรือเขมร เข้ามาช่วย เช่น plan (แผน, แผนผัง) sheet (แผ่นปลิ้ว) background (ภูมิหลัง) ice (น้ำแข็ง) เป็นต้น
4. ใช้คำบาลีสันสกฤตแปลคำภาษาอังกฤษ ส่วนมากเป็นคำสมาสที่สร้างขึ้นในภาษาไทย เช่น journal (วารสาร) restaurant (ภัตตาคาร) skill (ทักษะ) president (ประธานาธิบดี) เป็นต้น
5. ใช้คำบาลีสันสกฤตหรือคำภาษาอังกฤษเอาซ้อน หรือประสมกับคำไทย เช่น bus (รถเมล์) motorcycle (รถมอเตอร์ไซด์) nylon (ผ้าไนลอน) safe (ตู้เซฟ, ตู้นิรภัย) neon light (ไฟนีออน) เป็นต้น
6. ความหมายกลายไป ความหมายของคำที่ยืมมาอาจกลายไปได้ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้
  - 6.1 เปลี่ยนความหมายกว้างออก แบ่งเป็น 2 ลักษณะ
    - 6.1.1 ลักษณะที่เพิ่มความหมายมากขึ้น คือ คำภาษาอังกฤษเดิมมีความหมายน้อยอย่าง แต่เมื่อมาใช้กับภาษาไทยเพิ่มความหมายอื่นเข้าไปอีก เช่น fan ตัดมาจาก fanatic หมายถึงผู้หลงใหลหรือสนับสนุนคนเก่งในด้านกีฬาหรือการแสดง เรานำมาใช้ตามความหมายเดิมแล้วยังหมายถึงคู่อริ สามเณร หรือภรรยา
    - 6.1.2 ลักษณะที่ใช้ในความหมายกว้าง ๆ ไม่เจาะจง คือ คำภาษาอังกฤษเดิมมีความหมายอยู่ในวงจำกัด แต่เมื่อมาใช้ในภาษาไทยความหมายกลับกว้างออกไป เป็นการขยายตัวด้านเนื้อที่ ไม่ใช่ด้านจำนวน เช่น bungalow ภาษาอังกฤษหมายความว่ากระท่อมมักทำด้วยไม้มีชั้นเดียว แต่ภาษาไทยหมายถึงบ้านพักตากอากาศได้ดูน โลง
  - 6.2 ความหมายแคบลง หมายถึง คำภาษาอังกฤษเดิมมีหลายความหมาย แต่ภาษาไทยใช้เพียงความหมายเดียว หรือสองความหมายเท่านั้น เช่น

free ภาษาอังกฤษหมายถึง อิสระ, ไม่ขึ้นแก่ใคร, ว่างจากกิจการงาน, ไม่มีกฎ
บังคับคอยควบคุม, ไม่ต้องเสียเงิน ในภาษาไทยมักใช้ในความหมายว่าไม่ต้องเสียเงิน เช่น ตัวฟรี

game ภาษาอังกฤษหมายถึง การกีฬา, เครื่องกีฬา, การแข่งขันกีฬา, การเล่นเกม,
สัตว์ที่นายพรานล่า, กล้าหาญ, เต็มใจ ในภาษาไทยใช้ในความหมายว่า การกีฬา แต่บางครั้งก็นำไปใช้ใน
สำนวนว่า ยุติลงแล้ว เช่น เรื่องนี้เกมนานแล้ว เป็นต้น

term ภาษาอังกฤษหมายถึง ภาคเรียน วาระ เงื่อนไข ข้อความ พจน์ (ในวิชา
พีชคณิต) ภาษาไทยใช้ในความหมายว่า ภาคเรียน วาระ พจน์

fit ภาษาอังกฤษหมายถึง เหมาะ พร้อม สุขภาพอนามัย ขนาดพอดีตัว ภาษา
ไทยใช้ในความหมายว่า สุขภาพอนามัย

6.3 ความหมายย้ายที่ คือ คำภาษาอังกฤษเดิมมีความหมายอย่างหนึ่ง แต่ภาษาไทยนำ
มาใช้ให้มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง เช่น

fancy มาจากคำว่า a fancy dress หมายถึง การแต่งกายตามความคิดฝัน มักแต่ง
ในงานเต้นรำ แต่ภาษาไทยหมายถึง การแต่งกายแปลก ๆ มีสีฉูดฉาดเป็นที่สะดุดตา

chauffeur ภาษาอังกฤษหมายถึง คนขับรถส่วนตัว เรามำใช้หมายถึง คนขับรถ
ยนต์ทุกประเภท

fit ในภาษาอังกฤษมีความหมายหนึ่งว่า ขนาดพอดีตัว ภาษาไทยนำมาใช้ใน
ความหมายว่า คับ

Weinrich (1953 : 47) ได้กล่าวถึงการแทรกแซงภาษาในระดับคำศัพท์ (lexical
interference) เมื่อมีการสัมผัสทางภาษาเกิดขึ้นว่า วิธีการถ่ายโอนคำศัพท์จากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษา
หนึ่งทำได้หลายวิธี คือ

1. การยืมคำศัพท์โดยการถ่ายโอนเสียงจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งโดยตรง
(outright transfer) ซึ่งอาจมีการปรับเปลี่ยนระบบเสียง รวมทั้งความหมายให้เข้ากับภาษาผู้รับหรือไม่ก็
ได้ เรียกว่า คำยืม (loan words)

2. คำยืมโดยการแปลคำต่อคำ เรียกว่า คำยืมแปล (loan translation proper) เป็นการใช้คำหรือวลีในภาษาผู้รับที่แปลความหมายให้ตรงตัวกับภาษาผู้ให้และใช้ในความหมายเดียวกับภาษาผู้ให้ เช่น โทรทัศน์ มาจาก television

3. การยืมคำศัพท์โดยการแปลคำของภาษาผู้ให้ส่วนหนึ่ง และใช้คำจากคลังคำของภาษาผู้รับอีกส่วนหนึ่ง เพื่อมาสร้างเป็นคำใหม่ เรียกว่า คำยืมปน (loan reditions) เช่น น้ำแอปเปิ้ล มาจาก apple juice

4. การยืมคำศัพท์โดยการถ่ายโอนเฉพาะความหมาย มาจากภาษาผู้ให้แล้วสร้างคำศัพท์ขึ้นใหม่ในภาษาผู้รับ ซึ่งมักเกิดจากความจำเป็นด้านวัฒนธรรม หรือการใช้คำที่มีอยู่แล้วในภาษานั้น เรียกว่า ศัพท์บัญญัติ (loan creations) เช่น ในภาษาไทยนิยมเอาคำบาลีสันสกฤตมาสร้างเป็นคำใหม่ เช่น image เมื่อถูกยืมมาใช้ในภาษาไทยจะสร้างคำว่า ภาพลักษณ์

จากการใช้คำทับศัพท์ในภาษาไทยของนักวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยได้ข้อสรุปว่า วิธีการใช้คำทับศัพท์ต่าง ๆ มีทั้งหมด 5 วิธีคือ การทับศัพท์คงเดิม การทับศัพท์เสียงเปลี่ยนไป การซ้อนคำ การทับศัพท์ประสมกับภาษาอื่น และการทับศัพท์ความหมายหายไป ซึ่งผู้วิจัยได้นำวิธีการใช้คำทับศัพท์ทั้ง 5 วิธีดังกล่าว มาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์วิธีการใช้คำทับศัพท์ของหนังสือพิมพ์ต่อไป

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์

2.1 ประเภทของหนังสือพิมพ์

สดศรี จันทรวงศ์ (2526 : 8) ครุณี หิรัญรักษ์ (2529 : 4) มาลี บุญศิริพันธ์ (2537 : 2-3) และสิริทิพย์ ชันสุวรรณ (2539 : 9) ได้กล่าวไว้คล้ายกันว่า หนังสือพิมพ์แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม หรือหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นปริมาณ (Popular Newspaper or Quantity Newspaper) หมายถึง หนังสือพิมพ์ที่ให้ความสำคัญต่อข่าวประเภทเร้าอารมณ์ ตื่นเต้น ข่าวที่นำเสนอเป็นข่าวเบา (Soft News) เช่น ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวอาชญากรรม ข่าวบันเทิง ข่าวแวดวงสังคม ข่าวกีฬา เป็นต้น ซึ่งข่าวชนิดนี้จัดอยู่ในประเภทข่าวที่ได้รับการตอบสนองในทันที

(Immediate News) เพราะเนื้อหาข่าวสามารถเข้าใจได้ทันที และมีการจัดหน้าที่ดึงดูดใจ เน้นภาพประกอบ เพื่อดึงใจและเร้าอารมณ์ผู้อ่านที่อยู่ในระดับกลางลงไป

2. หนังสือพิมพ์ประเภทเน้นคุณภาพ (Quality Newspaper) หมายถึงหนังสือพิมพ์ที่ให้ความสำคัญต่อข่าวประเภทที่มีผลกระทบต่อสังคมและประชาชนจำเป็นต้องรู้ (Need to Know) ข่าวสารที่น่าเสนอเป็นข่าวหนัก (Hard News) เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวต่างประเทศ ข่าวปัญหาทางธุรกิจ เป็นต้น ซึ่งข่าวชนิดนี้จัดอยู่ในประเภทข่าวที่ได้รับการตอบสนองช้า (Delay Reward News) เพราะเนื้อหาข่าวเน้นการรายงาน การวิเคราะห์สถานการณ์ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ ลักษณะการจัดหน้ามักเรียบง่าย ไม่มีสีสันทิวิว และผู้อ่านมักจำกัดอยู่ในแวดวงของผู้มีระดับการศึกษาค่อนข้างสูง

2.2 ชนิดของข่าวในหนังสือพิมพ์

ชนิดของข่าวในหนังสือพิมพ์แบ่งตามลักษณะของเนื้อหาข่าวที่น่าเสนอ ซึ่ง ฉ. อาน วุฒิกรมรรักษ์ (2536 : 15-16) และวันดี ทองจอก (2538 : 15-16) ได้กล่าวไว้คล้ายกันว่า ชนิดของข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ แบ่งได้ดังนี้

1. ข่าวอาชญากรรม เป็นข่าวเกี่ยวกับการปล้น ฆาตกรรม ก่อวินาศกรรม การปลอมแปลง เป็นข่าวที่มักเกิดขึ้นตามสภาวะสภาพของสังคมที่สร้างความกดดันให้บุคคลทำผิดกฎหมาย
2. ข่าวการเมือง เป็นข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางด้านการบริหารของรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ระดับบริหารของหน่วยงานต่าง ๆ
3. ข่าวอุบัติเหตุ อุบัติภัย และภัยพิบัติ คือข่าวที่เกิดขึ้นโดยที่ไม่มีใครคาดคิดมาก่อน มักเกิดจากความประมาท และเกิดจากความผิดปกติของธรรมชาติ เป็นข่าวที่คนให้ความสนใจเพราะเป็นข่าวความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน
4. ข่าวศาล เป็นข่าวที่เกิดขึ้นตามกระบวนการยุติธรรมตามคำพิพากษาของศาลทั่วประเทศ ข่าวศาลจะได้รับความสนใจมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับคู่กรณีเป็นคนดังหรือไม่ หรือขึ้นอยู่กับผลเสียหายที่เกิดขึ้นกับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งว่ามากมายขนาดไหน

5. ข่าวเศรษฐกิจ เป็นการรายงานเกี่ยวกับเรื่องปากท้องของประชาชนจากภาวะเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนทั่วไป
6. ข่าวการศึกษา เป็นการรายงานข่าวเกี่ยวกับการจัดระบบการศึกษาของรัฐในระดับต่าง ๆ และสภาพแวดล้อมของการศึกษารวมถึงความก้าวหน้าของระบบการศึกษาวิจัยต่าง ๆ
7. ข่าวการประชุม เป็นข่าวที่รายงานเกี่ยวกับการประชุมครั้งสำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับสาธารณชนที่อาจมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของประชาชน เช่น การประชุมคณะรัฐมนตรี
8. ข่าวปาฐกถา เป็นข่าวเกี่ยวกับการพูดในที่ชุมนุมชนของบุคคลสำคัญหรือมีชื่อเสียง ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบความคิดเห็นและแนวทางการแก้ปัญหาในเรื่องต่าง ๆ ที่ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสนใจ
9. ข่าวต่างประเทศ เป็นข่าวที่เกิดขึ้นในต่างประเทศและมีผลกระทบต่อมวลมนุษยชาติในประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก
10. ข่าวสังคม เป็นข่าวเกี่ยวกับบุคคลระดับต่าง ๆ ในสังคม ในส่วนของกิจกรรม ความเคลื่อนไหวในการดำเนินชีวิตต่าง ๆ เช่น ข่าวการแต่งงาน การเปิดธุรกิจใหม่ งานเลี้ยง เป็นต้น
11. ข่าวสตรี เป็นข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมของสตรีและแฟชั่น โดยมุ่งให้ผู้อ่านทราบถึงบทบาทของสตรี ตลอดจนความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับแฟชั่นเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับ เป็นต้น
12. ข่าวบันเทิง คือ ข่าวที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของบุคคลในวงการที่สร้างความสนุกสนานแก่บุคคลทั่วไป ได้แก่ ข่าวคนในวงการเพลง ภาพยนตร์ ดนตรี หนังสือ เป็นต้น
13. ข่าวกีฬา เป็นการรายงานการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ รวมถึงความก้าวหน้าและความเคลื่อนไหวของวงการกีฬา
14. ข่าวบริการ ได้แก่ ข่าวแจ้งความ รับสมัคร พยากรณ์อากาศ ราคาสินค้าประจำวัน เป็นต้น
15. ข่าวเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การลงทุน และข่าวพาณิชย์ เป็นข่าวที่จัดแยกประเภทตามลักษณะเฉพาะของสาขาวิชาชีพ เพื่อแจ้งความเคลื่อนไหวของบุคคลในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ

2.3 บทบาทและหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในด้านการศึกษา

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อผู้คนในสังคม นอกจากจะเสนอข่าวสารให้ผู้คนทั่วไปได้รับรู้เหตุการณ์ในปัจจุบันแล้ว หนังสือพิมพ์ยังมีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้แขนงต่าง ๆ จึงนับได้ว่าหนังสือพิมพ์มีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาเป็นอย่างมาก ดังที่ สมควร กวียะ (อ้างในสนั่น ปัทมะทิน , 2535 : 88) กล่าวไว้ว่า วิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้สื่อมวลชนมีบทบาททางด้านการศึกษามากขึ้น คือ ต้องเริ่มต้นจากโรงเรียนโดยการนำเอาหนังสือพิมพ์มาใช้ในห้องเรียน เพื่อประกอบการเรียนการสอน และสมพร มั่นตะสูตร (2526 : 202) กล่าวว่า หนังสือพิมพ์เป็นสื่อถาวรที่ปรากฏสู่สายตาและคงอยู่นาน ทั้งยังเป็นเอกสารอ้างอิงได้ ภาษาที่ปรากฏในสิ่งพิมพ์จึงเป็นแบบอย่างของผู้พบเห็นและทำให้พลอยใช้ตามไปด้วย โดยเฉพาะผู้ที่ยังไม่มีทักษะการใช้ภาษาดีพอ ดังนั้นครูควรจួយโอกาสนำหนังสือพิมพ์มาเป็นอุปกรณ์ในการสอนภาษาไทย ซึ่งจะช่วยให้ได้รับประโยชน์ทางการศึกษาหลายทาง คือ

1. เป็นแหล่งวิทยาการไม่รู้จักหมด
2. สอนทักษะทั้งสี่ได้ครบถ้วน
3. ใช้เป็นอุปกรณ์ในการวิเคราะห์เรื่องราวและถ้อยคำต่าง ๆ
4. เป็นตัวอย่างในความบกพร่องของการใช้ภาษาทั้งทางตรงและทางอ้อม
5. เป็นอุปกรณ์สอนเรื่องระดับภาษา ศิลปะการใช้ภาษา และการวิจารณ์
6. ใช้เป็นแบบแผนในการสอนเขียน

กิดานันท์ มลิทอง (2540 : 155-156) ได้แสดงความคิดเห็นว่า หนังสือพิมพ์สามารถให้ประโยชน์ทางการศึกษาอย่างกว้าง ๆ ดังนี้

1. ช่วยฝึกทักษะในการอ่าน
2. ให้ผู้อ่านได้ศึกษาวิเคราะห์ วิเคราะห์ข่าวสารต่าง ๆ
3. ให้ความรู้เบื้องต้น ตลอดจนสภาพปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง
4. ให้ข้อมูลข่าวสารทันต่อเหตุการณ์ประจำวัน ซึ่งเป็นคุณค่าที่ตำราหรือหนังสือเรียนทำไม่ได้
5. เป็นเครื่องวัดระดับความรู้และความสนใจของชุมชน และผู้ที่สนใจจะศึกษาเรื่องราวของชุมชน สามารถนำหนังสือพิมพ์มาศึกษาได้

6. สามารถเก็บหนังสือพิมพ์เป็นหลักฐานในการค้นคว้าอ้างอิงเรื่องราวต่าง ๆ ได้
ยั่งยืน

ประกาศรี สีสหอำไพ (2524 : 294) ได้เสนอจุดมุ่งหมายในการนำภาษาสื่อมวลชนมาใช้ในการสอนภาษาไทย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาศิลปะการเขียนชนิดหนึ่ง คือ นำภาษาสื่อมวลชนไปเปรียบเทียบกับภาษาเขียนในชั้นเรียน ซึ่งถือว่าเป็นหลักภาษาหรือภาษามาตรฐาน

2. เพื่อนำไปเป็นอุปกรณ์ในการอ่านและการเขียน วิเคราะห์ประเมินค่า ผักทั้งทางด้าน การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

3. เพื่อเป็นวัตถุดิบหรือข้อมูลดิบในการศึกษาสังคม ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ นำสารที่เป็นประโยชน์มาประกอบความรู้ในการพูดและการเขียนต่อไป

กรมวิชาการ (2539 : 40-42) ได้เสนอวิธีการต่าง ๆ ในการใช้หนังสือพิมพ์ให้เป็นประโยชน์ต่อการสอนภาษาไทย สรุปได้ดังนี้

1. ในด้านของการแสวงหาความรู้ หนังสือพิมพ์จะเสนอข้อเท็จจริง ข่าวสารต่าง ๆ ดังนั้นอาจให้นักเรียนฝึกฝนการใช้ภาษาด้วยการสรุปข่าว หรือฝึกแยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็นของข่าว

2. ความตระหนักในความสำคัญของข่าวสาร ฝึกฝนให้นักเรียนเป็นผู้ใคร่รู้ใคร่เรียน ติดตามความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เพื่อเป็นแรงผลักดันให้อ่านหนังสือพิมพ์อยู่เป็นประจำ

3. การวิเคราะห์ข่าว วิธีฝึกฝนการวิเคราะห์ข่าวอาจทำได้ดังนี้

3.1 อ่านบทบรรณาธิการ หรือบทความต่าง ๆ แล้วแยกข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นออกจากกัน

3.2 เปรียบเทียบข่าวจากหนังสือพิมพ์หลาย ๆ ฉบับ วิเคราะห์การเสนอข่าวของแต่ละฉบับว่าแตกต่างกันอย่างไร

3.3 ให้อ่านการพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์โดยนำหนังสือพิมพ์คุณภาพ และหนังสือพิมพ์ที่มุ่งตลาดทั่วไปมาเปรียบเทียบกัน และวิจารณ์การพาดหัวข่าวนั้น ๆ

3.4 ให้อธิบายสาระสำคัญของภาษาที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ว่า ฉบับใดใช้สำนวนถูกต้อง หรือมีข้อผิดพลาดอย่างไร

3.5 รวบรวมคำที่มักสะกดผิด การใช้คำผิด และรูปประโยคผิดจากหนังสือพิมพ์ รวมทั้งการใช้คำไม่สุภาพ ตลอดจนคำที่ชักจูงไปในทางที่ผิดศีลธรรมและกระทบกระเทือนต่อระบบคุณธรรมส่วนรวม

3.6 ตัดข่าวจากหนังสือพิมพ์และวิเคราะห์การเสนอข่าวนั้นว่า เป็นการเสนอข้อเท็จจริง หรือใส่ความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ของผู้เขียนเอง

3.7 นำบทความหรือบทวิเคราะห์ข่าวที่มีผู้ทำขึ้น รวมทั้งการวิเคราะห์ข่าวจากสถานีวิทยุกระจายเสียงมาพิจารณา เพื่อนำมาเป็นแนวในการฝึกวิเคราะห์ของตนเอง

4. การวิจารณ์ข่าว อาจทำได้ดังนี้

4.1 จับกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์การพาดหัวข่าว การเสนอหัวข้อย่อ และวิธีการเสนอข่าว ตลอดจนการใช้ภาษาไทยของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ

4.2 อภิปรายเป็นคณะ หรืออภิปรายหมู่ เกี่ยวกับการสร้างเสริม หรือการทำลายคุณธรรมในสังคมที่อาจเกิดขึ้น ได้จากการพาดหัวข่าวและการเสนอภาพในหนังสือพิมพ์

4.3 วิจารณ์ภาพที่ใช้โฆษณาในหนังสือพิมพ์

4.4 วิจารณ์การเสนอข่าวต่าง ๆ เช่น ข่าวการเมือง สังคม ธุรกิจ กีฬา ฯลฯ ว่ามีส่วนในการนำเสนอข่าวต่างกันอย่างไร

5. ความซาบซึ้งในคุณค่า ของหนังสือพิมพ์ ให้นักเรียนอภิปรายถึงคุณค่าและประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อสังคม อาจจะให้ นักเรียนลงมือทำหนังสือพิมพ์เอง

6. ความสามารถในการเขียน ครูภาษาไทยอาจใช้หนังสือพิมพ์เป็นเครื่องส่งเสริมทักษะการเขียนของนักเรียน ได้เป็นอย่างดี ด้วยการทำกิจกรรมดังต่อไปนี้

6.1 ให้เขียนข่าวมาส่ง จะเป็นข่าวการเมือง เศรษฐกิจ สังคมหรือข่าวกีฬาก็ได้

6.2 ให้เขียนบทความ จะเป็นสารคดี หรือบทความวิพากษ์วิจารณ์ก็ได้

6.3 ให้เขียนบทบรรณาธิการ มีการเสนอข้อเท็จจริงและความคิดเห็นไปในขณะเดียวกัน

6.4 ฝึกเขียนประกาศและโฆษณาสินค้าต่าง ๆ

6.5 ฝึกเขียนเรื่องสั้น นวนิยายเขียนต่อกันเป็นตอน ๆ

ชูศรี ตันพงษ์ (2542 : 32) ได้ศึกษารูปแบบการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยยกตัวอย่างกิจกรรมสรุปและใช้ความรู้ ในกิจกรรมที่ 3 กล่าวถึง การศึกษาเพื่อสรุปลักษณะของคำจากหนังสือพิมพ์ มีขั้นตอนในการสอนดังนี้

1. แต่ละกลุ่มศึกษาการใช้คำชนิดต่าง ๆ จากพาดหัวข่าว หัวข้อลึ่มน์ ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์
2. กำหนดขั้นตอนการทำงานของกลุ่ม เพื่อเลือกคำประเภทต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์ คือ คำมูล คำประสม คำซ้อน คำสมาส คำสนธิ คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ
3. ช่วยกันตรวจสอบยืนยันความถูกต้อง นำมาจัดกลุ่ม ปิดกาวลงในกระดาษ
4. ครูตรวจสอบความถูกต้องของการจัดกลุ่ม ทำเครื่องหมายไว้ คินงานให้กลุ่มพิจารณา แก้ไขการจัดกลุ่ม
5. แต่ละกลุ่มร่วมกันพิจารณา “ลักษณะร่วม” และ “ลักษณะต่าง” ของคำประเภทต่าง ๆ
6. สรุปข้อสังเกตที่ได้จากการอภิปรายร่วมกัน เขียนเป็น “แผนภูมิความรู้” แสดงลักษณะของคำแต่ละประเภท
7. ผู้เรียนเขียนสรุปลักษณะของคำทุกประเภทจาก “แผนภูมิความรู้”
8. ทดสอบความรู้ “ลักษณะของคำ” โดยให้ผู้เรียนจัดทำผลงานของตนเอง กำหนดหนังสือพิมพ์ให้คนละ 2 แผ่น ตัดคำจากหนังสือพิมพ์ เขียนสรุปลักษณะ และตกแต่งให้สวยงาม น่าสนใจ พร้อมทั้งจะเสนอแก่ผู้อื่นได้
9. แลกเปลี่ยนกันตรวจสอบความถูกต้อง แก้ไขปรับปรุงผลงาน
10. ประเมินงานและการทำงานของตนเอง

จากรายงานการสัมมนาเรื่อง การพัฒนาสื่อมวลชนสำหรับเด็ก ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์ต่อการศึกษา ที่พิจารณาถึงผลที่ผู้อ่านได้รับ หนังสือพิมพ์จะให้คุณค่าทางการศึกษา ดังนี้ (อ้างในสนั่น ปีพฤษภาคม, 2535 : 88-89)

1. ช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวางขึ้น และเป็นคนที่ทันต่อเหตุการณ์ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ความเป็นไปของการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันได้
  2. ช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน มีความกระตือรือร้นที่จะค้นหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
  3. ช่วยให้ผู้อ่านมีความคิดวิจารณ์เนื้อหาและเรื่องราวต่าง ๆ จากการอ่าน ก่อให้เกิดความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง
  4. ทำให้ทราบความเคลื่อนไหวและการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ และให้ความรอบรู้ในตัว
  5. ชำวงการเมืองการปกครอง ทำให้ผู้อ่านรู้นโยบายการปกครองประเทศ การปฏิบัติตนให้ถูกต้อง และรู้หน้าที่พลเมืองในสังคมระบอบประชาธิปไตย
  6. ทำให้ทราบถึงความเป็นไปของประเทศต่าง ๆ ในโลก
  7. ชำวงอาชญากรรมเป็นตัวอย่างในเรื่องศีลธรรมและความประพฤติของผู้คนในสังคม
  8. ให้ความรู้ทางสุขภาพอนามัยและการป้องกันโรค
  9. ชำวงเกี่ยวกับศาสนา อารยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ทำให้มีความรู้ทางสังคม วิทยา ประวัติศาสตร์
  10. ใช้เก็บไว้เป็นประวัติศาสตร์ นำไปเก็บเป็นหลักฐานอ้างอิงได้
  11. ใช้วิเคราะห์เหตุการณ์ในขณะนั้น
  12. นำไปเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนในห้องเรียนได้โดยตรง เช่น
    - 12.1 ฝึกทักษะในการอ่าน การย่อความ ศึกษาแบบอย่างของการเรียนลักษณะต่าง ๆ ฝึกทักษะการพูดหลังการอ่านหนังสือพิมพ์
    - 12.2 ให้นำเข้าสู่บทเรียนประกอบเนื้อหาบางตอน ฯลฯ
- สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่สามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรเห็นความสำคัญของหนังสือพิมพ์และนำมาใช้เป็นการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาหนังสือพิมพ์

3.1 ความหมายของภาษาหนังสือพิมพ์

คำว่าภาษาหนังสือพิมพ์ ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้คำจำกัดความไว้ ดังนี้

สมพร มั่นตะสูตร (2525 : 86-87) ได้อธิบายว่า ภาษาหนังสือพิมพ์ หมายถึง คำที่นักหนังสือพิมพ์คิดขึ้นใช้ เพื่อให้เกิดความสนใจ ชูใจผู้อ่านให้อยากอ่านเรื่องราวของตน เพราะฉะนั้น ภาษาหนังสือพิมพ์จึงมักเบี่ยงเบนไปจากการใช้ภาษาปรกติมาก โดยเฉพาะในการพาดหัวข่าว บางครั้งจึงขาดความเหมาะสม

ชำนาญ รอดเหตุภัย (2526 : 77) กล่าวไว้ว่า ภาษาหนังสือพิมพ์ หมายถึง คำที่นักหนังสือพิมพ์สร้างขึ้นเพื่อให้เกิดความตื่นเต้น เร้าความสนใจ ซึ่งบางครั้งขาดความพินิจพิเคราะห์ว่าเป็นภาษาที่เหมาะสมหรือไม่ เนื่องจากต้องรีบร้อนพิมพ์ออกมาให้ทันจำหน่าย

ประภาศรี สีหอำไพ (2534 : 35-36) ได้เสนอความคิดเห็นว่า ภาษาหนังสือพิมพ์ เป็นภาษาอิสระตามลักษณะของวิชาชีพ เน้นการใช้ถ้อยคำที่สะดุดตาสะดุดใจทำให้คนอ่านสนใจ มีสำนวนเฉพาะของหนังสือพิมพ์

สนั่น ปัทมะทิน (2535 : 78) ได้ให้ความเห็นว่า ภาษาหนังสือพิมพ์หมายถึง ถ้อยคำที่ใช้ในหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งประกอบด้วยถ้อยคำ วลี ประโยค สำนวน รวมทั้งระดับของภาษาที่ใช้ ที่มีแตกต่างจากภาษาทั่วไป

สุกัญญา สุตบรรทัด (อ้างในสุรชาติพิศ โมราลาช, 2541 : 74) ได้กล่าวถึง ภาษาหนังสือพิมพ์ว่าเป็นภาษาที่มีกฎเกณฑ์พิเศษ แตกต่างจากภาษาธรรมดาที่ใช้ในหนังสือประเภทวิชาการหรือวรรณกรรม

Wilson (1996 : 61) สรุปไว้ว่า ภาษาหนังสือพิมพ์ เป็นภาษาที่มักใช้ไม่ถูกต้องตามหลักภาษา มักใช้ภาษาทางที่ผิด และใช้ถ้อยคำที่ไม่เหมาะสม ทำให้มาตรฐานในการพูดและการเขียนทั่วไปเสื่อมลง ซึ่งอาจมีผลต่อการใช้ภาษาของเยาวชน แต่ภาษาหนังสือพิมพ์ก็สามารถทำให้ผู้ที่ละเลยความ

สนใจเหตุการณ์ต่าง ๆ ของโลก หันมาอ่านข่าวสารที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ได้ เพราะหนังสือพิมพ์ได้ใช้ภาษาเรียกร่องความสนใจแก่ผู้อ่าน

จากความหมายของคำว่าภาษาหนังสือพิมพ์ดังกล่าว สรุปได้ว่า ภาษาหนังสือพิมพ์คือ ภาษาที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวของหนังสือพิมพ์ ที่มีการใช้ภาษาแตกต่างไปจากภาษามาตรฐาน ทั้งนี้เพื่อสร้างความเข้าใจและความตื่นตัวในข่าวสาร โดยใช้ภาษาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจข่าวนั้น ๆ และไม่คำนึงถึงว่า ภาษาที่ใช้นั้นถูกต้องตามหลักภาษาหรือไม่

3.2 วิวัฒนาการของภาษาที่ใช้เสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย

งาน วิบูลย์ศรี และดวงทิพย์ วรพันธุ์ (2529 : 232-233) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาษากับมวลชน วิวัฒนาการของภาษาเพื่อการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย โดยวิเคราะห์ภาษาเพื่อการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย จากวิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Sampling) แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 7 ยุค ตั้งแต่รัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 9 โดยแบ่งเป็น ยุคที่ 1 รัชกาลที่ 4 (พ.ศ. 2391-2411) ยุคที่ 2 รัชกาลที่ 5 (พ.ศ. 2411-2453) ยุคที่ 3 รัชกาลที่ 6 (พ.ศ. 2453-2468) ยุคที่ 4 รัชกาลที่ 7 (พ.ศ. 2468-2477) ยุคที่ 5 รัชกาลที่ 8 (พ.ศ. 2477-2489) ยุคที่ 6 รัชกาลที่ 9 (พ.ศ. 2489-2525) และยุคที่ 7 รัชกาลที่ 9 (พ.ศ. 2525)

ชื่อหนังสือพิมพ์ที่ทำการวิจัย ได้แก่บางกอกเรียลไทม์ ดร.โณวาท Court-ข่าวราชการ วายาโม ไทยหนุ่ม ประมวลวัน ประชาชาติ ศรีกรุง สยามรัฐ สารเสรี ชาวไทย พิมพ์ไทย ไทยรัฐ เดลินิวส์ ดาวสยาม บ้านเมือง มติชน ผู้เขียนได้สรุปว่า หนังสือพิมพ์แต่ละสมัยมีการใช้ภาษาเพื่อเสนอข่าวที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. ภาษาเพื่อการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย สมัยรัชกาลที่ 4 และ 5 มีลักษณะเป็นการถ่ายทอดข่าวปะปนกับความคิดเห็นทำนองสั่งสอน แต่สมัยรัชกาลที่ 6 และ 7 ได้เปลี่ยนมาเป็นภาษาเพื่อรายงานข่าวตามหลักวิชาการวารสารศาสตร์ตะวันตกคือ เป็นการรายงานข่าวโดยไม่มีข้อคิดเห็นปะปนในข่าว

2. ภาษาเพื่อการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย ได้มีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในสมัยรัชกาลที่ 8 และยังมีกฎหมายการพิมพ์เพื่อควบคุมการใช้ภาษาในการเสนอข่าวอย่างเคร่งครัดด้วย

3. ภาษาเพื่อการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยสมัยรัชกาลปัจจุบันยังคงมีการใช้คำราชาศัพท์ คำคล้องจอง คำสร้อย และคำพุ่มเฟือยเหมือนอย่างหนังสือพิมพ์ในอดีต แต่การใช้คำดังกล่าวได้มีการเปลี่ยนแปลงโดยการเพิ่มคำตัดสั้น คำสแลง คำกำกวม คำรุนแรง คำคม คำทับศัพท์ และสำนวนต่างประเทศเข้าไปด้วย

นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้กล่าวถึงการใช้อาษาเพื่อการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทย ทางด้านวิวัฒนาการที่แตกต่างกันระหว่างผู้จัดทำที่เป็นชาวต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ในราชวงศ์ และสามัญชน ตลอดจนความแตกต่างกันระหว่างหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณและคุณภาพ สรุปไว้ดังนี้

1. ผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ที่เป็นชาวต่างประเทศ ไม่ขัดเกลาภาษาให้เข้ากับลักษณะของสังคมไทย จึงไม่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกและความคิดเห็นให้คนไทยได้ชัดเจนเท่าที่ควร
2. ผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ที่เป็นเจ้าหน้าที่ในราชวงศ์ มุ่งเสนอข่าวที่เกี่ยวกับราชสำนัก หรือเกี่ยวข้องกับตนเองเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ประชาชนทั่วไปไม่ได้รับข่าวสารที่จำเป็นเท่าที่ควรเมื่อเทียบกับยุคสมัยที่สามัญชนดำเนินการเอง
3. หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณ มีการใช้ภาษาเพื่อเสนอข่าวแตกต่างไปจากหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพเป็นอย่างมากทั้งในด้านการพาดหัวข่าว ความนำ และเนื้อหาของข่าว กล่าวคือ หนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณมุ่งเสนอข่าวสนองอารมณ์ผู้อ่านเป็นหลัก ภาษาที่ใช้จึงห้วนและใช้ถ้อยคำรุนแรง รวมทั้งใช้คำสแลงและคำกำกวม ส่วนหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ มักใช้ภาษาที่เป็นแบบแผนหรือเป็นทางการ และรายงานข่าวอย่างตรงไปตรงมา อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพก็เริ่มใช้ภาษาห้วนเพื่อเรียกร้องความสนใจผู้อ่านมากขึ้น

3.3 ลักษณะภาษาของหนังสือพิมพ์

ตามปกติหนังสือพิมพ์นำเสนอสิ่งที่สำคัญแก่ผู้อ่านคือ ให้ข่าว (Information) ให้การศึกษา (Education) และให้ความบันเทิง (Entertainment) ผู้อ่านจะอ่านข่าวในหนังสือพิมพ์หรือไม่ขึ้นอยู่กับการใช้ภาษา ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญของหนังสือพิมพ์ โดยมีวิธีเขียนชนะใจผู้อ่าน นับเป็นวิธีเขียนเฉพาะของหนังสือพิมพ์ที่แตกต่างจากภาษาทั่วไป เรียกว่า ภาษาหนังสือพิมพ์ (Journalese) (เจ็

สตะเวทิน, 2518 : 19) ซึ่งนภภรณ์ อัจฉริยะกุล (2526 : 197-198) ได้ตั้งข้อสังเกตลักษณะการใช้ภาษาเฉพาะของหนังสือพิมพ์ไว้ ดังนี้

1. ใช้คำทันสมัย ได้แก่คำคะนอง
2. ใช้ถ้อยคำแปลก ๆ เพื่อเรียกร้องความสนใจ
3. ใช้ถ้อยคำง่าย ๆ รัดกุมและสะดุดตา โดยเฉพาะการพาดหัวข่าว
4. นิยมใช้อักษรย่อ หรือคำย่อ หรือบางคำใช้ในความหมายที่แปลกไปจากความหมายเดิม แต่สามารถสื่อความหมายได้รวดเร็ว

แต่สามารถสื่อความหมายได้รวดเร็ว

บุญยงค์ เกศเทศ (2532 : 38-41) ได้เน้นถึงเรื่องการใช้คำในหนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา ดังนี้

1. ใช้คำกำกวม คำที่มีความหมายคลุมเครือ
2. ใช้คำต่างประเทศ ทั้งคำใหม่และคำเก่า คำเก่าอาจติดอยู่ในภาษาไทยนานจนเป็นที่เข้าใจ คำใหม่ที่ยังไม่แพร่หลายอาจสร้างปัญหาทางการสื่อสารได้
3. ใช้คำที่มีความโดยนัย คำที่ไม่ตรงตามตัวอักษรแต่มีความหมายอื่นแฝงอยู่
4. ใช้คำสแลง คำที่เกิดขึ้นชั่วคราว ชั่วคราว นิยมพูดกันบางหมู่คณะ มักติดอยู่ในภาษานานาน
5. ใช้คำเกินจริง ปลุกอารมณ์ให้ผู้อ่านเห็นภาพหนังสือพิมพ์
6. ใช้คำเร้าใจ มีลักษณะคล้ายกับคำเกินจริง แต่ให้ภาพแก่ผู้อ่านในเชิงเสียดสี ประชดประชัน หรืออาจเป็นการเสนอภาพ เพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกว่าจะเข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ
7. ใช้คำตัด เพื่อความสะดวกรวดเร็ว เป็นคำที่ผู้อ่านเข้าใจอยู่แล้ว หรือเพื่อให้เป็นที่น่าประหลาดใจ สงสัย เป็นลักษณะสองแง่สองมุม หรือเพื่อเป็นจุดเด่น

จากลักษณะภาษาของหนังสือพิมพ์ดังกล่าว สรุปได้ว่า ภาษาหนังสือพิมพ์เป็นภาษาที่ไม่เคารพกฎไวยากรณ์ตามหลักภาษาไทย ทั้งนี้เพื่อต้องการดึงดูดให้ผู้อ่านสนใจในข่าวสารนั้น จึงจำเป็นต้องใช้ภาษาที่แตกต่างจากมาตรฐาน ซึ่งมีทั้งการใช้คำผิดความหมาย คำย่อ คำสแลง และคำทับศัพท์ ฯลฯ ในการนำเสนอข่าวสารอยู่เป็นประจำ แต่คำที่ผิดหลักภาษาเหล่านี้บางครั้งสื่อสารความหมายกับผู้อ่านได้รวดเร็วและเข้าใจง่ายกว่าภาษาที่เป็นแบบแผน

3.4 สาเหตุของความบกพร่องในการใช้ภาษาหนังสือพิมพ์

ภาษาไทยที่ใช้เพื่อการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์เป็นภาษาอีกรูปแบบหนึ่งที่เปลี่ยนแปลงไปจากภาษามาตรฐาน จนกล่าวได้ว่า เป็นภาษาที่มีลักษณะเฉพาะของตนเอง อีกทั้งผู้เขียนข่าวต้องทำงานแข่งกับเวลา จึงมักมีข้อบกพร่องด้านการใช้ภาษา (กรมวิชาการ, 2538 ก. : 1) ซึ่งชำนาญ รอดเหตุภัย (2526 : 120-121) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดความบกพร่องด้านการใช้ภาษาของหนังสือพิมพ์ ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์จัดทำเพื่อธุรกิจ หวังผลในการจำหน่าย การพาดหัวข่าวต่าง ๆ จึงเป็นไปเพื่อให้ผู้อ่านสนใจและการใช้ภาษาจึงมุ่งที่ความเด่นเป็นสำคัญ
2. ความรีบเร่งในการเขียนเพื่อให้ทันปิดข่าวแต่ละวัน ทำให้ไม่มีเวลาตรวจทานรอบคอบ จนเกิดความบกพร่องในการสะกดการันต์และสำนวนภาษาไม่ประณีต
3. ความด้อยทักษะในการใช้ภาษา ความไม่รู้หรือรู้น้อยในเรื่องระเบียบของภาษา และการใช้ถ้อยคำและสำนวนที่ไม่เหมาะสม อันจะมีผลทำให้นักหนังสือพิมพ์ใช้ภาษาบกพร่องได้
4. ความมักง่าย ไม่เอาใจใส่ต่อการใช้ภาษาโดยเห็นว่าไม่ใช่เรื่องสำคัญ

จำนง วิบูลย์ศรี และดวงทิพย์ วรพันธุ์ (2529 : 233-234) อธิบายไว้ว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางภาษาจนเกิดความบกพร่องในการนำเสนอข่าว คือ

1. ขนาดเนื้อที่ หากข่าวที่ต้องตีพิมพ์มีมาก การใช้ภาษาจะต้องตัดสั้น กระชับให้พอดีกับเนื้อที่ ขณะเดียวกันหากข่าวที่ตีพิมพ์มีน้อย การใช้ภาษาก็ต้องเขียนให้พอดีกับเนื้อที่เช่นกัน
2. เวลา ปัจจุบันหนังสือพิมพ์ออกจำหน่ายวันละ 2 ฉบับคือ กรอบเช้าและกรอบบ่าย ทำให้การเขียนข่าวเป็นไปอย่างรีบเร่งและขาดความพิถีพิถันในการใช้ภาษา
3. เจ้าของ ผู้อำนวยกา และบรรณาธิการ บุคคลเหล่านี้มีส่วนสำคัญในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการใช้ภาษา หากบุคคลดังกล่าวไม่เห็นความสำคัญของภาษาแล้ว ก็ทำให้หนังสือพิมพ์ฉบับนั้นด้อยคุณค่าทางภาษาลงไปได้
4. ประเภทของหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพจะพิถีพิถันในเรื่องข่าวและการใช้ภาษา ส่วนหนังสือพิมพ์ปริมาณมุ่งเรื่องปริมาณจำหน่ายเป็นสำคัญ และต้องมีการแข่งขันกับหนังสือพิมพ์ประเภทเดียวกัน ความรีบเร่งจึงทำให้ภาษาด้อยลงไป

5. หนังสือพิมพ์คู่แข่ง ในสภาพปัจจุบันหนังสือพิมพ์แย่งผู้อ่านกัน จึงจำเป็นต้องใช้ภาษารุนแรง โลก โผน เพื่อเรียกร้องความสนใจให้ผู้อ่านซื้อ

6. รสนิยมของผู้เขียนข่าว หากผู้เขียนข่าวมีความสนใจในด้านภาษาและรสนิยมในเรื่องการใช้ภาษาอย่างถูกต้องแล้วการใช้ภาษาก็ย่อมถูกต้องด้วย

7. สภาพสังคม หากสภาพสังคมและผู้อ่านสนใจและต้องการข่าวซึ่งใช้ภาษาโลก โผน หรือถ้อยคำรุนแรง ผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ต้องตอบสนองความต้องการของผู้อ่าน

8. กฎหมายเกี่ยวกับการพิมพ์ หากกฎหมายเกี่ยวกับการพิมพ์เคร่งครัดในด้านภาษาเพื่อเสนอข่าว โดยเฉพาะคำเสียดสี คำหมิ่นประมาท หนังสือพิมพ์ก็ต้องระมัดระวังและหลีกเลี่ยงการใช้คำประเภทนี้

3.5 ผลกระทบของภาษาที่ใช้ในหนังสือพิมพ์

ปัจจุบันมีผู้อ่านจำนวนมากได้ยอมรับเอาภาษาหนังสือพิมพ์มาใช้ในชีวิตประจำวัน จนเกิดความเคยชิน บางคนใช้ภาษาตามหนังสือพิมพ์เนื่องจากเห็นเป็นสิ่งทันสมัย ดังที่ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรรษ์ (2536 : 329) ได้กล่าวว่า บางคนยอมรับเอาภาษาที่ใช้ในหนังสือพิมพ์ไปใช้โดยคุณฉันทิ ชำยังรู้สึกภูมิใจว่าตนเป็นคนทันสมัยสามารถใช้ภาษาแปลกใหม่ บางครั้งด้วยความเคยชินแม้พยายามตัดแปลงภาษาหนังสือพิมพ์ให้เป็นภาษาเขียนที่ถูกต้องสละสลวยก็ทำได้ยาก หรือบางครั้งไม่อาจทราบได้ว่าภาษาเขียนที่ถูกต้องเป็นอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ สนั่น ปัทมะทิน (2535: 77-78) ที่ว่าหนังสือพิมพ์มีบทบาทและอิทธิพลที่ด้วยตัวหนังสือหรือภาษาที่ตีพิมพ์ไว้ในหน้าหนังสือพิมพ์ไปสู่สายตาผู้อ่าน ภาษาหรือตัวหนังสือเหล่านี้สร้างความรู้และหล่อหลอมแนวคิดให้ผู้อ่านเอาอย่าง เชื่อถือ และคล้อยตาม

จากความคิดเห็นข้างต้น สรุปได้ว่า ภาษาในหนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อผู้อ่านเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเยาวชนอาจนำภาษาหนังสือพิมพ์ไปใช้พูดและเขียนในชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจจะมีผลกระทบตามมา ดังที่ จานง วิบูลย์ศรี และดวงทิพย์ วรพันธุ์ (2529 : 30) กล่าวไว้ว่า ภาษาหนังสือพิมพ์อาจมีผลกระทบต่อเยาวชนและต่อเอกลักษณ์ของภาษาไทย ดังนี้

1. ภาษาที่จะนำไปสู่ความคิดสองแง่สองมุม ได้แก่ภาษาสแลงในข่าวอาชญากรรม อันมีผลโน้มน้าวให้เกิดความรู้สึกทางเพศหรือการมรณคดี
2. การใช้คำผิดความหมาย ทำให้ผู้อ่าน โดยเฉพาะเยาวชนเกิดความเข้าใจผิดและนำคำเหล่านั้น ไปใช้โดยคิดว่าถูกต้อง
3. การสะกดการันต์มักผิดพลาดอยู่เสมอ จึงทำให้ผู้อ่านที่ขาดความรู้ได้เรียนภาษาผิด ๆ จากหนังสือพิมพ์ อันจะมีผลเสียต่อเอกลักษณ์ของภาษาไทย
4. คำเสียดสี คำหมิ่นประมาท ได้แก่ คำสรรพนามที่ตั้งให้บุคคลในข่าวเสียหาย อาจทำให้ผู้อ่าน โดยเฉพาะเยาวชนเกิดความไขว้เขวหรือเห็นคล้อยตาม อันนำไปสู่การเลียนแบบการใช้คำดังกล่าวในชีวิตประจำวันได้
5. คำทับศัพท์และสำนวนต่างประเทศ พบว่าหนังสือพิมพ์ใช้คำและสำนวนดังกล่าวมาก แม้ว่าจะมีคำและสำนวนไทยใช้อยู่แล้ว ทำให้ผู้อ่านใช้ตาม เพราะไม่ทราบว่ามิมีคำและสำนวนไทยอยู่ก่อน ในที่สุดก็ใช้คำทับศัพท์และสำนวนต่างประเทศตลอดไป เช่น ฟรี โควตา ทัวร์ แก๊ง เข้าคิว โซเฟอร์ เป็นต้น

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำทับศัพท์

เกื้อกมล พุกษประมุล (2532) ได้ศึกษาศัพท์บัญญัติที่เกิดก่อนการตั้งคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ภาษาไทยของราชบัณฑิตยสถาน ผลการศึกษาสรุปได้ว่า การยืมคำภาษาอังกฤษมาใช้ในภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับศัพท์บัญญัติมี 3 ลักษณะ คือการยืมปน การยืมแปล และการสร้างคำใหม่ นอกจากนี้โครงสร้างของคำแยกเป็นคำเดี่ยว คำประสม คำซ้อน คำผสม คำสมาส ส่วนสถานภาพของศัพท์บัญญัติมีการเปลี่ยนแปลงเฉพาะรูปศัพท์แต่ยังคงความหมายเหมือนเดิม

ฉันทณี รักธรรมยิ่ง (2538) ได้ศึกษาการใช้ภาษาของอายุรแพทย์ในลักษณะการปนภาษาระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาไทย โดยเปรียบเทียบการปนภาษาในขณะปฏิบัติหน้าที่ระหว่างบุคลากรในวงการแพทย์กับบุคลากรนอกวงการแพทย์ และศึกษาเปรียบเทียบประเภทของคำศัพท์ที่แพทย์ใช้ระหว่างคำศัพท์เฉพาะสาขา และคำศัพท์ภาษาอังกฤษทั่วไป ผลการศึกษาพบว่า อายุรแพทย์ใช้คำภาษาอังกฤษ

กับบุคคลในวงการแพทย์มากกว่าบุคคลนอกวงการแพทย์ และจะใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเฉพาะสาขามากกว่าภาษาอังกฤษทั่วไป

นภารัฐ ฐิติวัฒนา (2539) ได้ศึกษาการปนภาษาของอาจารย์ต่างสาขาวิชาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษและภาษาไทย อาจารย์คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ ขณะที่ทำการสอน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์สาขาวิชาภาษาอังกฤษมีความหลากหลายในการใช้ชนิดของคำมากกว่าสาขาอื่น และมีการปนภาษาทั้งในระดับคำ วลี และประโยค ซึ่งอีก 2 สาขาวิชาที่มีเพียงระดับคำและวลีเท่านั้น ในด้านความถี่ในการปนภาษาอาจารย์กลุ่มวิชาภาษาอังกฤษมีความถี่สูงสุด รองลงมาคือสาขาวิชารัฐศาสตร์และสาขาวิชาภาษาไทย ตามลำดับ

สุทธิรา ว่องพาณิชย์เจริญ (2540) ศึกษาการปนภาษาอังกฤษในภาษาไทยของนักจัดรายการวิทยุภาคเอฟ.เอ็ม. ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักจัดรายการวิทยุใช้คำภาษาอังกฤษปนภาษาไทย 2 ชนิดคือ คำศัพท์เฉพาะและคำศัพท์ทั่วไป โดยแต่ละชนิดจำแนกตามลักษณะการสร้างคำได้ 3 ลักษณะคือ การตัดคำ การทับศัพท์บางส่วน และการทับศัพท์ เมื่อเปรียบเทียบแต่ละชนิดของการปนภาษาพบว่า นักจัดรายการวิทยุใช้คำศัพท์ทั่วไปมากกว่าคำศัพท์เฉพาะ โดยใช้การทับศัพท์มากที่สุด นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้เปรียบเทียบจำนวนคำปนภาษาอังกฤษแต่ละประเภทรายการและสถานการณ์การใช้ภาษา พบว่า ในสถานการณ์สนทนาคนเดียว นักจัดรายการประเภทเศรษฐกิจใช้คำภาษาอังกฤษปนภาษาไทยมากที่สุด รองลงมาคือประเภทความรู้ทั่วไป และข่าวทั่วไป ตามลำดับ ส่วนในสถานการณ์สองคน พบว่า นักจัดรายการประเภทข่าวทั่วไปใช้คำปนภาษาอังกฤษมากกว่าประเภทความรู้ทั่วไป

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาของหนังสือพิมพ์

ยงยุทธ พุฒะเนียด (2532) ได้ศึกษาลักษณะของภาษาที่ใช้ในการบรรยายข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์และนิตยสารกีฬาไทย ผลการวิจัยพบว่า ข่าวกีฬามีลักษณะที่แตกต่างจากภาษาปกติคือเทคนิคด้านเสียง เช่น การเลียนเสียง เทคนิคด้านหน่วยคำ เช่น การซ้ำคำ การซ้อนคำ เทคนิคด้านคำศัพท์ เช่น คำสแลง การยืมภาษาต่างประเทศ เป็นต้น และเทคนิคด้านรูปประโยค เช่น การใช้โครงสร้างที่เป็นสำนวนต่างประเทศ นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบอีกว่าในกีฬาประเภทต่างกันผู้บรรยายใช้กลวิธีต่าง ๆ มากน้อย

ต่างกัน กีฬาที่ใช้กลวิธีต่าง ๆ มากที่สุดคือ ฟุตบอลและมวย น้อยที่สุดคือ วิ่งแจ้ง ยกน้ำหนัก วินด์เซิร์ฟ และแฮนด์บอล และสิ่งตีพิมพ์ต่างชนิดกันกลวิธีที่ใช้ในการบรรยายกีฬาที่ต่างกันด้วย กล่าวคือ หนังสือพิมพ์เรื่องกีฬาโดยเฉพาะใช้กลวิธีดังกล่าวมากกว่าหนังสือพิมพ์รายวันทั่วไป

ศศิธร ทศนัยนา (2534) ได้ศึกษาลักษณะภาษาของข่าวบันเทิงในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ.2531 ผลการวิจัยสรุปว่า ภาษาของข่าวบันเทิงในหนังสือพิมพ์รายวันมีลักษณะเด่นและน่าสนใจหลายประการ เช่นการใช้คำเรียกชื่อ การใช้สมญานาม การใช้คำศัพท์เฉพาะ เป็นต้น ส่วนลักษณะรูปแบบภาษาที่ผู้เขียนข่าวใช้ไม่แตกต่างจากภาษาทั่วไป เพียงแต่เพิ่มภาษาที่มีลักษณะพิเศษ ได้แก่ การใช้คำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจอง การใช้คำภาษาปาก การใช้คำภาษาต่างประเทศ เป็นต้น ส่วนรูปแบบของประโยคและการใช้หน่วยประโยคแตกต่างจากภาษามาตรฐานบ้าง เช่น ใช้ประโยคที่มีการสับเปลี่ยนตำแหน่งของหน่วยประโยค ใช้ประโยคที่มีสำนวนแปลภาษาต่างประเทศ ใช้บุพบทโดยไม่จำเป็น เป็นต้น

สรใน รอดคณิตย์ (2538) ได้วิเคราะห์ภาษาของข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย โดยศึกษาภาษาพาดหัวข่าวและตัวข่าว ผลการศึกษาปรากฏว่า ภาษาในพาดหัวข่าวมีลักษณะเฉพาะในด้านการใช้คำ เช่น การใช้อักษรย่อ การใช้คำเรียกบุคคลในข่าว การใช้คำภาษาต่างประเทศ การตั้งสมญานาม และการหลាក់คำ ส่วนภาษาในตัวข่าวมีลักษณะไม่แตกต่างจากภาษาปกติมากนัก การใช้ภาษาโดยทั่วไปถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของการเขียนข่าว ทางด้านการเปรียบเทียบพาดหัวข่าวและตัวข่าวพบว่า ส่วนใหญ่มีลักษณะการใช้ภาษาที่แตกต่างกันทั้งในเรื่องของคำ ประโยค สำนวน และเครื่องหมายวรรคตอน เป็นต้น

ณัฐริการ์ แสงคำ (2538) ได้ศึกษาสำนวนที่ใช้ในวงการศึกษาจากหนังสือพิมพ์และนิตยสารมวยในแง่ของลักษณะส่วนประกอบของโครงสร้าง และความหมาย ผลการวิจัยพบว่า สำนวนที่ใช้ในวงการศึกษาที่มีลักษณะการใช้ภาษาเฉพาะที่แตกต่างไปจากภาษาปกติ เช่น การใช้คำสแลง การใช้คำสมญานาม การใช้คำยืมจากภาษาต่างประเทศ การใช้ศัพท์เทคนิค เป็นต้น ทางด้านลักษณะส่วนประกอบเป็นคำเดียว หรือวลี หรือประโยคก็ได้ ส่วนผลการวิเคราะห์ความหมายพบว่า มีความเกี่ยวข้องกับความหมายเดิมหรือความหมายรวมคำเดิมของสำนวนนั้น 3 แบบ คือ เป็นความหมาย

เปรียบเทียบ เป็นความหมายเกี่ยวเนื่อง และเป็นความหมายที่ได้จากเรื่องราวลักษณะตัวละคร วิธีการ ฯลฯ จากประเพณี วรรณคดี การละเล่นอื่น ๆ

4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์กับการศึกษา

วาสนา อรุณศักดิ์ (2538) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้สารจากหนังสือพิมพ์พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลเชียงราย โดยแบ่งระดับความสามารถทางภาษาคือ สูง ปานกลาง และต่ำ โดยใช้แบบทดสอบวัดปัญญา ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนเรียน จากการใช้แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และการฝึกอ่านอย่างมีวิจารณญาณทั้งสามกลุ่ม โดยสร้างแบบฝึกจากสารในหนังสือพิมพ์ จากนั้นจึงทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ผลการวิจัยปรากฏว่า คะแนนก่อนการฝึกและหลังการฝึกอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนทั้งสามกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผลการวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า ครูควรนำสื่อประเภทต่าง ๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอน จะทำให้เด็กมีพัฒนาการเรียนดีขึ้น และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ศุรดา วาสนิ่ง (2539) ได้ศึกษาการใช้สารจากหนังสือพิมพ์ที่ตรงกับความสนใจพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านโลกสี่ จังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียน และเปรียบเทียบคะแนนการอ่านจับใจความหลังฝึกระหว่างนักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย โดยใช้แบบทดสอบการอ่านจับใจความและได้รับการสอนตามแผนการสอน โดยใช้สารจากหนังสือพิมพ์ตรงกับความสนใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นฝึกทักษะการอ่านจับใจความ จำนวน 10 ครั้ง ผลการวิจัยปรากฏว่า คะแนนการอ่านจับใจความก่อนฝึกและหลังฝึกของกลุ่มประชากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และคะแนนในการอ่านจับใจความหลังฝึกของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วย

ธันนัท ศตสุข (2539) ได้ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย ซึ่งปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวัน 7 ฉบับคือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด สยามรัฐ มติชน บ้านเมือง และ

แนวหน้า ผลการวิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 7 ฉบับดังกล่าว เสนอเนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทยในเรื่องวรรณกรรมปัจจุบันมากที่สุด รองลงมาคือ แนะนำหนังสือ ปกิณกะ หลักภาษา การใช้ภาษา และวรรณคดีมรดก ตามลำดับ ส่วนรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย เป็นรูปแบบนวนิยายมากที่สุด รองลงมาคือ ความเรียง วรรณกรรมสร้างสรรค์ที่ผู้อ่านส่งมา บทกวี บทความ ตามลำดับ จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 7 ฉบับ เสนอเนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย แต่มีความแตกต่างในด้านการนำเสนอ ผู้วิจัยเห็นว่าครูภาษาไทยควรนำความรู้เหล่านั้นมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพ

สุทิสภา อุทัยคุปต์ (2542) ได้ศึกษาผลของการใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์จำนวน 20 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อการสอนมีความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยที่ได้รับจากการทดสอบหลังการสอนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้รับจากการทดสอบก่อนการสอน แสดงว่า นักเรียนมีความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูง

จินตนา บางโรย (2542) ได้ศึกษาการสร้างคำในภาษาไทยจากหนังสือพิมพ์รายวันเพื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่าการสร้างคำในภาษาไทยที่พบจากหนังสือพิมพ์รายวันมี 5 วิธี ได้แก่ การนำคำที่ใช้อยู่มาใช้ในความหมายใหม่ การประสมคำ การซ้อนคำ การรวมคำ และการยืมคำจากภาษาต่างประเทศ ส่วนหน้าที่ของคำที่พบมี 7 หน้าที่ ได้แก่ ทำหน้าที่เป็นประธาน ขยายประธาน กริยา ขยายกริยา กรรม ขยายกรรมและคำเรียก – ร้อง ส่วนแนวทางการสอนภาษาไทยผู้วิจัยได้จัดทำแผนการสอนเรื่องการเพิ่มคำขึ้น โดยใช้ผลการวิจัยมาเป็นเนื้อหาและใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนสามารถทำตามจุดประสงค์การเรียนรู้และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมได้ และเนื้อหาในแผนการสอนสามารถนำไปใช้เสริมกับเนื้อหาในหนังสือเรียนได้